

ANDRÉS-GALLEGO, José. *España, Cataluña y su gente en la obra de Francisco Butiñá, 1834-1886.* Madrid: Ediciones 19, 2018. 640 pàgs., ils. [17 x 24].

Biografia de Francisco Butiñá nascut a Banyoles el 1834. Va entrar a la companyia dels jesuïtes el 1854, tot i ser un moment històric delicat al coincidir amb les desamortitzacions i expulsions d'ordres religioses a Espanya. Coneixia d'aprop la situació vinculada a la revolució industrial, ja que els seus pares tenien un taller de confecció de cànem i lli, amb empleats als seu càrrec.

Va ser ordenat sacerdot el 1866, i sentí una gran sensibilitat vers el món obrer. Tot i que molts treballadors no professaven la fe cristiana; portaven una vida pobre i deshumanitzada. Se'l pot considerar un missioner proper a les classes populars, a les quals va voler predicar la doctrina cristiana. Home culte, va escriure nombrosos articles i llibres.

El volum està dividit en cinc apartats: 1) Exclaustració, ensenyament i formació, en el qual l'autor examina els vincles entre Butiñá, la seva família i el procés pel qual adoptà la seva vocació religiosa. 2) La seva conversió en jesuïta. S'exposa el desenvolupament dels jesuïtes durant la primera meitat del s. XIX, i les diferències entre els jesuïtes i les altres ordres religioses. 3) La seva vida i els vincles amb Salamanca. 4) Aspectes vinculats a Catalunya, sent partidari del carlisme. Es mostra la situació dels religiosos en el període en que va viure Butiñá. 5) La unió entre Salamanca, Catalunya i Zamora. Viatjà d'un lloc a un altre de Catalunya i va estar a Manresa de 1883 a 1886, predicant i escrivint; protegint a la classe obrera, sobretot la femenina.

Degut a que ja havia viscut a altres localitats, va fer predicació a Aragó, Andorra i altres petites poblacions. Va fundar una congregació de monges *Hijas de san José* (les "josefines") i aquestes intentaven mantenir-se gràcies als tallers de confecció que tenien. Tot i així va haver d'enfrontar-se a la realitat social del període, en part molt contrària a l'expansió religiosa i molt influenciada per la doctrina marxista.

L'explicació dels fets -tot i ser verídica- es presenta de forma novel·lada i amb molts detalls. José Andrés-Gallego ha desenvolupat una tasca d'investigador des del CSIC i ha estat catedràtic de secundària.

IHE

(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior:

Biografía de Francisco Butiñá, nacido en Banyoles en 1834. Entró en la compañía de los jesuitas en 1854, a pesar de ser un momento histórico delicado, al coincidir con las desamortizaciones y expulsiones de órdenes religiosas en España. Conocía de cerca la situación vinculada a la revolución industrial, ya que sus padres tenían un taller de confección de cáñamo y lino, con empleados a su cargo.

Fue ordenado sacerdote en 1866, y sintió una gran sensibilidad hacia el mundo obrero. A pesar de que muchos trabajadores no profesaban la fe cristiana; llevaban una vida pobre y deshumanizada. Se puede considerar a Butiñá un misionero cercano a las clases populares, a las cuales quiso predicar la doctrina cristiana. Hombre culto, escribió numerosos artículos y libros.

El volumen se encuentra dividido en cinco apartados: 1) Exclaustración, enseñanza y formación, en el cual el autor examina los vínculos entre Butiñá, su familia y el proceso por el cual adoptó su vocación religiosa. 2) Su conversión en jesuita. Se expone el desarrollo de los jesuitas durante la primera mitad del s. XIX, y las diferencias entre los jesuitas y otras órdenes religiosas. 3) Su vida y los vínculos con Salamanca. 4) Aspectos vinculados a Cataluña, siendo partidario del carlismo. Se muestra la situación de los religiosos en el periodo en el cual éste vivió. 4) La unión entre Salamanca, Cataluña y Zamora. Viajó de un sitio a otro de Cataluña y estuvo en Manresa de 1883 a 1886, predicando y escribiendo; protegiendo a la clase obrera, sobre todo la femenina.

Debido a que ya había vivido en otras localidades, predicó en Aragón, Andorra y otras pequeñas poblaciones. Fundó una congregación de monjas *Hijas de san José* (las “josefinas”) y éstas intentaban mantenerse gracias a los talleres de confección que tenían. Aún así tuvo que enfrentarse a la realidad social del periodo, en parte muy contraria a la expansión religiosa y muy influida por la doctrina marxista.

La explicación de los hechos -a pesar de ser verídica- se narra de un modo novelado y con muchos detalles. José Andrés-Gallego ha desarrollado una tarea de investigador desde el CSIC y ha sido catedrático de enseñanza media.

IHE
(Secretaría de la revista)